

Lakiosasto

21.6.2001

Työeläkelaitoksille

- I LAKI KANSANELÄKEINDEKSISTÄ**
- II TYÖTULO YRITTÄJÄN JA MAATALOUSYRITTÄJÄN SAIRAUSSVAKUUTUSLAIN MUKAISEN PÄIVÄRAHAN PERUSTEEKSI**
- III EUROOPAN YHTEISÖJEN VAHINKOVAKUUTUSDIREKTIIVIT ULOTETTU KOSKEMAAN TYÖTAPATURMAVAKUUTUSTA**
- IV VAKUUTUSLIIKKEIDEN SALLITTUA LIKETOIMINNAN ALAA ON LAAJENNETTU**
- V MUUTOKSIA KANSANEDUSTAJAIN ELÄKELAKIIN**

1 LAKI KANSANELÄKEINDEKSISTÄ

Laki kansaneläkeindeksistä korvaa kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannusindeksiin annetun lain ja sitä täydentävät kansaneläkkeiden sitomisesta elinkustannuksiin annetun valtioneuvoston päätöksen. Asiaa koskee hallituksen esitys HE 54/2001 vp.

Muutokset ovat lakiteknisiä ja uuden lain mukainen indeksisidonnaisuus vastaa nykyistä järjestelmää.

Eduskuntakäsittelyssä laki muuttui esitetystä. Eduskunta lisäsi lakiin johtolauseen ja selkiytti lakia kielellisesti sekä lisäsi lain 5 §:ään soveltamista koskevan siirtymäsäännöksen.

Laki on vahvistettu (laki kansaneläkeindeksistä 456/2001) ja se tulee voimaan 1.1.2002.

Lakiosasto

21.6.2001

2

YRITTÄJÄN JA MAATALOUSYRITTÄJÄN TYÖTULO SAIRAUSSVAKUUTUSLAIN MUKAISEN PÄIVÄRAHAN PERUSTEEKSI

Sairausvakuutuslakia on muutettu siten, että maatalousyrittäjän ja muun yrittäjän sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan perusteena käytetään yrittäjäeläkkeessä vahvistettua työtuloa. Myös yrittäjiltä perittävä vakuutetun sairausvakuutusmaksu määräytyy jatkossa työtulon perusteella. Asiaa koskee hallituksen esitys HE 55/2001 vp.

Eduskuntakäsittelyssä laki muuttui ehdotetusta. Eduskunta täsmensi lain 16 §:n työtulon määritelmää optiotulojen osalta. Päivärahan perusteena olevan työtulon ulkopuolelle jäivät osakeoptioiden lisäksi myös niin kutsutut synteettiset optiot.

Heinäkuun 2001 alusta vuoden 2003 loppuun yrittäjien eläkelain ja maatalousyrittäjien eläkelain mukaista työtuloa käytetään päivärahaa määritettäessä niin sanottuna kuuden kuukauden tulona.

Yrittäjien maksuperusteen muutos tulee voimaan vuoden 2003 alusta kuitenkin niin, että ennakkoperinnässä uusia säännöksiä noudatetaan ensimmäisen kerran vuonna 2004.

Lakimuutos (sairausvakuutuslaki 511/2001) on vahvistettu ja se tulee voimaan 1.7.2001.

3

EUROOPAN YHTEISÖJEN VAHINKOVAKUUTUSDIREKTIIVIT ULOTETTU KOSKEMAAN TYÖTAPATURMAVAKUUTUSTA

Euroopan yhteisöjen vahinkovakuutusdirektiivit on ulotettu koskemaan työtapaturmavakuutusta.

Lakimuutokset (tapaturmavakuutuslaki 483/2001 ja vakuutusyhtiölaki 484/2001) on vahvistettu hallituksen esityksen HE 58/2001 vp mukaisesti ja ne tulevat voimaan 1.7.2001.

Lakiosasto

21.6.2001

4

VAKUUTUSLIIKKEIDEN SALLITTUA LIIKETOIMINNAN ALAA ON LAAJENNETTU

Suomalaisten vakuutusyhtiöiden, Suomessa toimivien kolmansien maiden vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten sallittua liiketoiminnan alaa on laajennettu. Asiaa koskee hallituksen esitys HE 206/2000.

Liiketoiminnan alan laajentaminen ei koske työeläkeyhtiötä, ja ne on suljettu uudistuksen ulkopuolelle.

Lakimuutokset (vakuutusyhtiölaki 362/2001, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettu laki 363/2001, työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki 364/2001, vakuutusyhdistyslaki 365/2001, vakuutuksen välittäjistä annettu laki 366/2001, kuluttajavirastosta annettu laki 367/2001 ja markkinatuomioistuimesta annettu laki 368/2001) on vahvistettu ja ne tulivat voimaan 15.5.2001.

Eduskuntakäsittelyssä markkinatuomioistuimesta annettu lakiehdotus muuttui esitetystä. Muutoksilla ei ole vaikutusta työeläkejärjestelmään. Muut lakimuutokset on vahvistettu hallituksen esityksen mukaisesti.

5

MUUTOKSIA KANSANEDUSTAJAIN ELÄKELAKIIN

Kansanedustajain eläkelakia on muutettu siten, että kansanedustajan tehtävän hoitaminen rinnastetaan työeläkelakien alaiseen työskentelyyn eräitä työeläke-etuuksien edellytyksenä olevia vähimmäisaikoja laskettaessa. Laki säädettiin lakialoitteen (LA 185/2000) pohjalta.

Yksityisen sektorin työeläkejärjestelmässä nämä vähimmäisajat tarkoittavat osa-aikaeläkkeen ja työttömyyseläkkeen 5/15 vuoden työskentelyehtoa ja osa-aikaeläkkeen 12/18 kuukauden työssäolovaatimusta. Osa-aikaeläkkeen saamiseksi edellytetään kuitenkin, että kansanedustaja on ollut työeläkelakien alaisessa kokoaikatyössä ennen osa-aikaeläkkeelle jäämistä niin kauan, että hänelle syntyisi oikeus tulevaan aikaan tämän työskentelyn perusteella.

Myös valtion ja kunnallisessa eläkejärjestelmässä kansanedustajana toimiminen rinnastetaan vähimmäisaikoja laskettaessa työskentelyyn. Näissä eläkejärjestelmissä osa-aikaeläkkeen saamiseksi edellytetään, että henkilöllä on asianomaisen eläkejärjestelmän palvelusta vähintään kolme vuotta viimeisten viiden vuoden aikana. Tästä ajasta viimeiset kuusi kuukautta on oltava välittömästi ennen osa-aika eläkkeen alkamista. Työttömyyseläkkeissä on sama viiden vuoden vähimmäisaikavaatimus kuin yksityisellä puolella.

Lakiosasto

21.6.2001

Uudistuksella on valtion eläkejärjestelmässä merkitystä myös eläkeiän määräytymiseen ja sekä kunnan että valtion eläkejärjestelmissä vuosina 1940-1959 syntyneiden henkilöiden eläkkeen tavoitetasoon ja karttumiseen.

Lakimuutos (kansanedustajain eläkelaki 475/2001) on vahvistettu ja se tulee voimaan 1.7.2001.

6

LAKITEKSTIT JA HALLITUKSEN ESITYKSET

Tämän yleiskirjeen liitteenä ovat edellä mainitut suomenkieliset lakitekstit. Lakitekstejä voi tilata sekä suomen- että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:stä, puhelin (09)-5660 566. Lakitekstit ja hallituksen esitykset löytyvät internetistä osoitteesta www.finlex.fi Mainittu lakialoite ja myös hallituksen esitykset löytyvät osoitteesta www.eduskunta.fi

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma

N:o 456

Laki**kansaneläkeindeksistä**

Annettu Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §*Soveltamisala*

Kansaneläkelain (347/1956) mukaiset etuudet ja niiden määräytymisperusteet sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin tässä laissa säädetään. Tätä lakia sovelletaan muun lain mukaisen etuuden tarkistamiseen siten kuin siitä erikseen säädetään.

2 §*Kansaneläkeindeksin laskeminen*

Kansaneläkeindeksi määrätään sen elinkustannusindeksin perusteella, jossa lokakuun 1951 indeksipisteluku on merkitty luvulla 100.

Kansaneläkeindeksin pisteluku lasketaan jakamalla edellisen vuoden kolmannen neljänneksen kuukausien elinkustannusindeksin pistelukujen keskiarvo luvulla 1,16. Sekä keskiarvo että osamäärä pyöristetään erikseen lähimpään kokonaislukuun.

3 §*Rahamäärien tarkistaminen*

Edellä 1 §:ssä tarkoitetut rahamäärät tar-

kistetaan kunkin vuoden alusta samassa suhteessa kuin kansaneläkeindeksin pisteluku on muuttunut siitä kansaneläkeindeksin pisteluvusta, jonka mukaisina nämä rahamäärät on määritelty kussakin laissa. Maksettavat etuudet tarkistetaan samassa suhteessa kuin kansaneläkeindeksin pisteluku on muuttunut etuutta määrättäessä voimassa olleesta pisteluvusta.

4 §*Kansaneläkeindeksin vahvistaminen*

Kansaneläkelaitos vahvistaa seuraavan kalenterivuoden kansaneläkeindeksin pisteluvun kunkin vuoden lokakuun loppuun mennessä.

5 §*Voimaantulo*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tällä lailla kumotaan kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin 8 päivänä kesäkuuta 1956 annettu laki (348/1956) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Käsiteltäessä kansaneläkeindeksiin sidottu-

ja etuuksia, jotka kohdistuvat aikaan ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muualla laissa tai asetuksessa viitataan

kansaneläkeläisissä säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain säännöksiin, viittauksen katsotaan tämän lain voimaan tultua tarkoittavan tätä lakia.

Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri Maija Perho

N:o 511

Laki

sairausvakuutuslain 16 ja 33 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 16 ja 33 §, sellaisina kuin ne ovat 16 § laeissa 1119/1983, 1714/1991 ja 1500/1995 sekä 33 § laeissa 742/1970 ja 1025/1997, seuraavasti:

16 §

Päivärahan määrä päivältä on 70 prosenttia vakuutetun verotuksessa valtioneuvoston asetuksella säädettävänä kalenterivuotena todettujen työtulojen kolmassadasosasta siltä osin kuin työtulot eivät ylitä 130 000 markkaa. Jos työtulot ylittävät 130 000 markkaa mutta eivät 200 000 markkaa, päivärahan määrä on 130 000 markkaa ylittävältä osalta 40 prosenttia 130 000 markkaa ylittävän osan kolmassadasosasta. Jos työtulot ylittävät 200 000 markkaa, päivärahan määrä on 200 000 mark-

kaa ylittävältä osalta 25 prosenttia 200 000 markkaa ylittävän osan kolmassadasosasta. Päivärahaa ei makseta, jos työtulot ovat alle 5 000 markkaa.

Työtulolla tarkoitetaan työ- tai virkasuhteesta saatua palkkatuloa ja siihen verrattavaa henkilökohtaista tuloa sekä yrittäjien eläkelain (468/1969) ja maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) mukaista kunkin vuoden työtuloa. Työtuloksi ei kuitenkaan katsota rojalteja, suorituksia henkilöstörahoon, käteistä voittopalkkiota, voitonjakoa eikä tulo-

HE 55/2001
StVM 11/2001
EV 48/2001

verolain (1535/1992) 66 §:ssä tarkoitettua työsuhdeoption käyttämisestä syntyvää etua tai sellaista työsuhteeseen perustuvaa suoritusta, joka määräytyy yhtiön osakkeen arvon muutoksen perusteella.

Sellaisen vakuutetun työtulona, joka on vapautettu maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukaisesta vakuuttamisvelvollisuudesta taikka joka ei mainittujen lakien mukaan ole velvollinen ottamaan vakuutusta, otetaan huomioon tuloverolaisissa tarkoitettu ansiotulo-osuus elinkeinotoiminnasta, maataloudesta ja yhtymästä, omasta yrityksestä tai maataloudesta saatu palkkatulo sekä yritystoimintaan liittyvä työkorvaus ja porotalouden ansiotulo.

Työtulona ei oteta huomioon tuloja, jotka on verotuksessa arvioitu verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 27 §:n 1 momentin mukaan sen vuoksi, ettei veroilmoitusta ole annettu.

Työtuloa määritettäessä työ- tai virkasuhteesta saadusta palkkatulosta ja siihen verrattavasta henkilökohtaisesta tulosta vähennetään tuloverolain 93—95 §:ssä tarkoitettujen tulojen hankkimismenot.

Kansaneläkelaitoksella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada verohallinnolta vuosittain ja viimeistään kunkin kalenterivuoden lopussa tiedot kunkin verovelvollisen edelliseltä kalenterivuodelta toimitetussa verotuksessa todetusta 2 momentissa tarkoitettua palkkatulosta ja siihen verrattavasta henkilökohtaisesta tulosta sekä maatalousyrittäjien eläkelain ja yrittäjien eläkelain mukaisen työtulon määrästä, 3 momentissa tarkoitetuista ansiotuloista, arvioverotuksesta sekä tulojen hankkimismenoista samoin kuin muut verohallinnon hallussa olevat työtulon määrittämiseksi välttämättömät tiedot.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä työtulolla tarkoitetaan.

33 §

Vakuutetun sairausvakuutusmaksu määrätään kunnallisverotuksessa verotettavan tulon perusteella jäljempänä säädetyin poikkeuksin. Maksun suuruudesta säädetään erikseen lailla.

Tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua ulkomaantyötulosta rahana maksettava osa otetaan

huomioon vakuutusmaksun perusteeksi pantavaa verotettavan tulon yhteismäärää vahvistettaessa. Ulkomaantyötulosta rahana maksettavaan osaan ei lueta työnantajan maksamia työstä johtuvia kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan ovat verovapaita.

Jos vakuutettu on maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain nojalla vakuutettu, sairausvakuutusmaksun perusteena käytetään maatalousyrittäjien eläkelain ja yrittäjien eläkelain mukaista kunkin vuoden työtuloa siltä osin kuin tämä työtulo korvaa:

1) maataloudesta tai elinkeinotoiminnasta saadun ansiotulo-osuuden;

2) tuloverolain 39 tai 40 §:ssä tarkoitettua yhtymän osakkaan saaman ansiotulo-osuuden tai hänen tahi hänen perheenjäsenensä yhtymästä saaman palkan;

3) hankintatyön arvon;

4) metsätalouden puhtaan tulon;

5) porotalouden ansiotulon;

6) perheenjäsenen tai kuolinpesän osakkaan maataloudesta tai yritystoiminnasta saaman palkkatulon;

7) omasta yrityksestä saadun työkorvauksen;

8) osake- tai muusta yhtiöstä saadun palkan sellaisen työntekijän osalta, jota ei pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana; sekä

9) osakkaan yhtiöstä saaman osingon ansiotulo-osuuden sekä peiteltyyn osingon sellaisen työntekijän osalta, jota ei pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana.

Jos vakuutettu on maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain nojalla vakuutettu, sairausvakuutusmaksua määrättäessä ei vähennetä maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain nojalla maksettua vakuutusmaksua.

Määrättäessä sairausvakuutusmaksua 3 ja 4 momentin mukaan noudatetaan soveltuvin osin, mitä kunnallisverotuksen verotettavan tulon laskemisesta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2001.

Lain 33 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2002 määrättävään vakuutetun sairausvakuutusmaksuun. Lain 33 §:n 3 ja

4 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran määrättäessä sairausvakuutusmaksua vuodelta 2003 kuitenkin siten, että ennakkoperinnässä näitä säännöksiä noudatetaan ensimmäisen kerran vuonna 2004.

Jos työkyvyttömyys tai oikeus etuuteen alkaa 1 päivän heinäkuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2003 välisenä aikana, 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua eläkelakien mukaista työtuloa sovelletaan sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan perusteena arvioitaessa työtuloja sairausvakuutuslain 17 §:ssä ja sairausvakuutusasetuksen (473/1963) 10 §:ssä säädetyllä tavalla.

Tällä lailla kumotaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutusasetuksen 8 § ja 9 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 8 § asetuksissa 630/1973, 1067/1975 ja 650/1994 sekä 9 §:n 2 momentti asetuksessa 1215/1996.

Tämän lain 16 §:ssä säädetyt markkamäärät vastaavat vuodelle 1996 vahvistettua työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua indeksilukua.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 483

Laki

tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 10 §:n 1 momentti, 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §:n 5 ja 6 momentti, 29 §, 30 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 35 a §, 47 §:n 1 ja 3 momentti, 48 §, 53 §:n 5 momentti, 60 §:n 1 momentti ja 60 a §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 48 § laissa 956/1971, 11 §, 12 §:n 1 momentti, 29 §, 30 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 35 a § ja 60 §:n 1 momentti laissa 1204/1996, 16 §:n 3 momentti laissa 948/1992, 20 §:n 1 ja 2 momentti sekä 53 §:n 5 momentti laissa 526/1981, 28 §:n 5 ja 6 momentti sekä 47 §:n 1 momentti laissa 1642/1992, 47 §:n 3 momentti laissa 1329/1999 ja 60 a §:n 4 momentti laissa 940/1984, sekä

lisätään lakiin uusi 29 a § seuraavasti:

10 §

Työnantaja on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, kunnes hänen kalenterivuoden aikana teettämiensä työpäivien lukumäärä on enemmän kuin 12. Myös sellainen työnantaja, joka ei ole yhteisö tai säätiö ja jota viimeksi toimitetussa kunnallisverotuksessa on verotettu enintään 571,84 euron tuloista, on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, kunnes hänen

vuoden aikana teettämiensä työpäivien lukumäärä on enemmän kuin 30.

11 §

Jos työtapaturma sattuu sellaisen työnantajan työssä olevalle työntekijälle, joka on laiminlyönyt vakuuttamisvelvollisuutensa, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto vastaa tä-

HE 58/2001
StVM 12/2001
EV 50/2001

män lain mukaisen korvauksen suorittamisesta. Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus 36 §:ssä tarkoitetun maksun lisäksi periä työnantajalta, mitä näin määrätään korvauksena suoritettavaksi, kuitenkin enintään 168,19 euroa tapaturmaa kohden.

12 §

Vakuuttamisvelvollisen työnantajan on itse 16,82 euron määrään asti suoritettava korvausta kustakin työtapaturmasta, jollei vakuutusta ole vapaaehtoisesti ulotettu käsittämään myös tätä korvausvelvollisuutta. Vakuutuskirjaan on aina merkittävä, onko työnantajalla omavastuu vai ei.

Työnantaja, joka 10 §:n mukaisesti on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, on kuitenkin velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitetun korvauksen 8,41 euron määrään asti kustakin työtapaturmasta.

16 §

Hautausapu on 3 010,56 euroa.

20 §

Jos työntekijä saamansa vamman tai sairauden vuoksi on joutunut niin avuttomaan tilaan, ettei hän voi tulla toimeen ilman toisen apua taikka jos vaikea vamma tai sairaus muutoin aiheuttaa hänelle poikkeuksellista haittaa, hänelle voidaan suorittaa niin kauan kuin edellytykset ovat olemassa haittalisää, joka päivää kohti on enintään 2,35 euroa. Tätä lisää ei kuitenkaan suoriteta siltä ajalta, jona työntekijälle annetaan hoitoa sairaalassa tai muussa laitoksessa.

Työntekijälle, jonka tekojäsen tai muu apuneuvo aiheuttaa pitovaatteiden erityistä kulumista taikka jolla on opaskoira, voidaan suorittaa lisäkorvauksena enintään 0,47 euroa päivältä.

28 §

Korvausta laskettaessa vuosityöansio pyöristetään lähimmäksi kymmenellä tasan jaol-

liseksi euromääräksi. Pyöristykseen ollessa mahdollinen molempiin suuntiin määrä pyöristetään ylöspäin.

Vuosityöansion ollessa pienempi kuin 925,03 euroa se korotetaan 925,03 euroksi. Vuosityöansiota ei kuitenkaan koroteta, jos työntekijällä oli tapaturman sattuessa oikeus saada kansaneläkelaisissa (347/1956) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä taikka tämän lain säännösten mukaan määräytyvää, toistaiseksi myönnettyä täyttä tapaturmaeläkettä tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain mukaista korvausta tai jos työntekijä tapaturman sattuessa oli täyttänyt 65 vuotta ja sai kansaneläkelaisissa tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua vanhuuseläkettä.

29 §

Tämän lain mukaisen vakuutuksen voi myöntää sellainen vakuutusyhtiö, jolla on oikeus harjoittaa vakuutusyhtiölain (1062/1979) tai ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) mukaan suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten sekä Suomessa toimivien ulkomaisten vakuutusyhtiöiden vakuutusluokista annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen (858/1995) 1 §:n 1 kohdassa mainitun vahinkovakuutusluokan 1 mukaista vakuutusta Suomessa.

Vakuutusyhtiön, joka aikoo harjoittaa tämän lain mukaista vakuutusta Suomessa, on viimeistään kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava siitä Tapaturmavakuutuslaitosten liitolle.

Vakuutusyhtiölaissa tarkoitettuun vakuutusyhtiöön sovelletaan tämän lain mukaisen vakuutusliikkeen osalta vakuutusyhtiölakia ja ulkomaiseen vakuutusyhtiöön ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettua lakia, jollei tästä laista muuta johdu.

29 a §

Poiketen siitä, mitä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 9 §:n 4 momentissa ja 14 §:n 1 momentissa säädetään, suostumus vakuutusyhtiölaissa tarkoitetun vakuutusyhtiön tämän lain mukaisen vakuutuskannan tai sen osan luovutukseen on annettava, jos luovutus ei olennaisesti heikennä vakuutettujen turvaa

taikka vaaranna tämän lain mukaisen vakuutusjärjestelmän toimintaedellytyksiä tai kykyä suoriutua velvoitteistaan. Suostumukseen voidaan liittää näiden edellytysten täyttymistä turvaavia ehtoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee soveltuvien osin myös ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 64—66 §:ssä tarkoitettua suostumuksen edellytyksiä.

30 §

Niissä tapauksissa, joissa valtio on korvausvelvollinen työtapaturman tai ammattitaidin perusteella, korvauksen suorittaa valtiokonttori. Valtiokonttorista on tällöin soveltuvien osin voimassa, mitä tässä laissa säädetään vakuutuslaitoksesta. Valtiokonttoriin ei kuitenkaan sovelleta 29 §:n 3 momenttia eikä 41 b §:n 2 ja 4—6 momenttia.

32 §

Vakuutus sopimus tehdään vakuutuskau-
deksi. Vakuutuskautena on kalenterivuosi, jollei kysymyksessä ole kesken vuotta voimaan tuleva vakuutus, jolloin ensimmäinen vakuutuskausi päättyy vakuutuksen alkamista seuraavan kalenterivuoden lopussa. Vakuutus jatkuu sen jälkeen vakuutuskauten kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja irtisano sitä kirjallisesti viimeistään kolme kuukautta ennen vakuutuskauten loppumista. Vakuutuksenottajan irtisanomisoikeudesta vakuutuskannan luovutuksen yhteydessä on kuitenkin voimassa, mitä siitä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 12 §:n 1 momentissa säädetään.

35 a §

Vakuutuskauten vakuutusmaksun muodostavat ennakkovakuutusmaksu ja tasoitusvakuutusmaksu. Mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään vakuutusmaksusta, koskee vastavasti myös ennakkovakuutusmaksua. Vakuutuskauten ennakkovakuutusmaksu on suoritettava vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Jos vakuutuskauten lopullinen vakuutusmaksu ylittää tai alittaa perityn ennakkovakuutusmaksun määrän, vakuutuksenottajalta peritään tai hänelle palautetaan tasoitusvakuutusmaksuna lopullisen maksun ja ennak-

komaksujen erotus vakuutuslaitoksen määräämänä aikana, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa vakuutuskauten päättymisestä, jollei 37 §:stä muuta johdu. Päättyneiden erikoistariffoitujen vakuutusten osalta tämä määräaika saa kuitenkin olla yhtä vuotta pidempi, jos siitä on vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kuitenkin enintään kolme vuotta. Vakuutuslaitos voi vakuutusehdoissa määritellä määrän, jota pienempiä tasoitusvakuutusmaksuja ei peritä eikä palauteta. Tämä määrä saa olla enintään 8,41 euroa.

47 §

Päiväraha ja siihen liittyvät lisät on maksettava ainakin kerran kuukaudessa jälkikäteen, ei kuitenkaan useammin kuin kerran viikossa. Tapaturmaeläke ja jatkuvana maksettava haattaraha sekä näihin liittyvät lisät samoin kuin perhe-eläke maksetaan, jolleivät asianomaiset toisin sovi, kuukausittain etukäteen. Jos maksettava määrä kuukaudessa olisi pienempi kuin 16,82 euroa, suoritus voi tapahtua pitemmin väliajoin, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Jos asianomaiset eivät toisin sovi, vakuutuslaitoksen on pidettävä suoritettava korvaus kustannuksellaan korvaukseen oikeutetun saatavana siinä kotimaisessa rahalaitoksessa, jonka korvauksensaaja määrää. Jos rahalaitosta ei ole määrätty, suoritettava korvaus pidetään siihen oikeutetun saatavana hänen asuinpaikkansa postitoimipaikassa. Korvauserä, joka on pienempi kuin 1,68 euroa, on pidettävä vakuutuslaitoksessa korvauksensaajan nostettavissa.

48 §

Kun työntekijää on kohdannut vakavanlaatuiseksi katsottava työtapaturma ja vahingoituneen tai hänen omaisensa oikeus korvaukseen on ilmeinen, työnantaja on velvollinen korvauksensaajan pyynnöstä suorittamaan korvauksen ennakkona:

- 1) sairaanhoidon antamisesta aiheutuvat välttämättömät matkakustannukset; sekä
- 2) korvauksensaajan elatuksen turvaamiseksi välttämättömän määrän, kuitenkin enintään 33,64 euroa.

Edellä 1 momentin mukaan suoritettu ennakko vähennetään korvauksesta niin kuin 26 §:ssä säädetään.

53 §

Vakuutuslaitokset suorittavat tapaturmalautakunnan toiminnasta aiheutuvat kustannukset lautakunnan käsiteltäviksi tulevien asioiden lukumäärän mukaisessa suhteessa, kuitenkin niin, että kunkin vakuutuslaitoksen on vuosittain suoritettava vähintään 336,38 euroa.

60 §

Tämän lain 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 1 ja 2 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä ja 53 §:n 5 momentissa säädettyjä rahamääriä tarkistetaan kalenterivuositain maan yleisessä palkkatasossa tapahtuneiden muutosten perusteella sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten. Tarkistetut rahamäärät pyöristetään siten, että 12 ja 35 a §:ssä säädettyt rahamäärät pyöristetään lähimmäksi täydeksi euroksi sekä 11 §:ssä, 16 §:n 3 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 53 §:n 5 momentissa säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi kymmeneksi euroksi.

60 a §

Korvauksen korotusta, jonka määrä on pienempi kuin 2,52 euroa, ei makseta. Määrää tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetyn palkkaindeksiluvun mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2001.

Lain 10 §:n 1 momentti, 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §:n 5 ja 6 momentti, 35 a §, 47 §:n 1 ja 3 momentti, 48 §, 53 §:n 5 momentti, 60 §:n 1 momentti ja 60 a §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2002.

Päätös tämän lain mukaisen etuuden määrästä voidaan antaa euromääräisenä jo ennen tämän lain voimaantuloa.

Tätä lakia sovellettaessa pidetään 11 §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 20 §:n 1 ja 2 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 35 a §:ssä säädettyjä rahamääriä vuoden 1971, 53 §:n 5 momentissa säädettyä rahamäärää vuoden 1981, 60 a §:n 4 momentissa säädettyä rahamäärää vuoden 1984 ja 16 §:n 3 momentissa säädettyä rahamäärää vuoden 1992 yleistä palkkatasoa vastaavina.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 484

L a k i**vakuutusyhtiölain 2 luvun 5 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 2 luvun 5 §:n
4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 355/1997, seuraavasti:

2 luku
Vakuutusyhtiön perustaminen

5 §

eläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa
(354/1997).

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan
vakuutusyhtiön toimiluvasta säädetään työ-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinä-
kuuta 2001.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 362

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1 luvun 3 §:n 1 momentti, 2 luvun 4 §:n 1 momentin 3 kohta ja 5 a §:n 2 momentti, 2 a luvun 4 § ja 14 a luvun otsikko,

sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 3 §:n 1 momentti ja 2 luvun 4 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 752/1993, 2 luvun 5 a §:n 2 momentti ja 2 a luvun 4 § laissa 389/1995 ja 14 a luvun otsikko laissa 632/1991, sekä

lisätään 1 lukuun siitä lailla 355/1997 kumotun 3 a §:n tilalle uusi 3 a § ja lukuun uusi 3 b § sekä 14 a lukuun siitä lailla 483/1992 kumotun 7 §:n tilalle uusi 7 § ja lukuun uusi 8—13 §, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

3 §

Vakuutusyhtiö ei saa harjoittaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä ja 3 a §:ssä määriteltyä vakuutusliikkeeseen liittyvää toimintaa (*liitännäistoiminta*).

3 a §

Vakuutusyhtiö saa pääasiallisen toimintansa ohella toimia muun kuin vakuutustoimintaa harjoittavan yrityksen edustajana sekä markkinoida ja myydä tällaisen yrityksen lukuun sen tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille, jos kyseinen yritys on:

1) Euroopan talousalueella julkisen valvonnan alainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai yhteissijoitusyritys;

HE 206/2000
TaVM 4/2001
EV 31/2001

2) Euroopan talousalueella oleva muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu rahoituslaitos;

3) yritys, joka harjoittaa riskienhallintaan, vahingontarkastukseen, vahingontorjuntaan tai niihin rinnastettavaan toimintaan sisältyvien palvelujen tai tuotteiden tarjontaa; taikka

4) yritys, jonka tarjoamat palvelut tai tuotteet liittyvät niihin vakuutus tuotteisiin, joita yhtiö myy joko omaan lukuunsa tai toisen vakuutusyrityksen edustajana.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö voi sopia, että muukin kuin 1 momentissa tarkoitettu yritys voi käyttää vakuutusyhtiön organisaatiota ja jakelukanavia omien tuotteidensa tai palvelujensa markkinoinnissa, jos:

1) yritys kuuluu vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai samaan taloudelliseen yhteenliittymään; tai

2) yritys kuuluu vakuutusyhtiön kanssa sellaiseen taloudelliseen ryhmittymään, jonka kanssa yritys esiintyy yhtenäisesti markkinoilla ja jonka kanssa sillä on kiinteä taloudellinen yhteistyösuhde.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liitännäistoiminnan on oltava yhtiön harjoittaman vakuutustoiminnan luonteeseen sopivaa eikä se saa olla laajuudeltaan vakuutus toimintaan nähden olennaisessa asemassa. Liitännäistoiminta ei saa vaarantaa yhtiön vakavaraisuutta eikä vakuutusten käsittämiä etuja.

3 b §

Vakuutusyhtiön on laadittava 3 a §:n 1 ja 2 momentin mukaisesta toiminnasta toimintasuunnitelma. Suunnitelma on liitettävä yhtiöjärjestyksen tai sen muutoksen vahvistamista koskevaan hakemukseen, joka on tehtävä Vakuutusvalvontavirastolle sanotun toiminnan aloittamista varten. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimintasuunnitelman sisällöstä.

Vakuutusvalvontavirasto voi jättää vahvistamatta 3 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liitännäistoimintaa koskevan yhtiöjärjestyksen määräyksen, jos on ilmeistä, että toiminta ei täytä 3 a §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos vakuutusyhtiöllä aiottu toiminnan laajuuden, kyseisen tuotteen tai palvelun laadun, henkilöstöltä vaadittavan asiantuntemuksen tai niihin verrattavien seik-

kojen perusteella ei ole riittäviä edellytyksiä hoitaa toimintaa asiamukaisesti. Virasto voi jälkepäin kieltää vakuutusyhtiöltä liitännäistoiminnan harjoittamisen tai rajoittaa sitä, jos toiminta ei enää täytä 3 a §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos toiminnassa on esiintynyt vakavia puutteita tai väärinkäytöksiä.

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

4 §

Vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä on mainittava:

3) yhtiön toiminta-alue ja ne vakuutusluokat ja luokkaryhmät, jotka toiminta on tarkoitettu käsittämään sekä yhtiön harjoittama 1 luvun 3 a §:ssä tarkoitettu liitännäistoiminta;

5 a §

Jos päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Ministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitettua valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

2 a luku

Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulkomailla

4 §

Vakuutusvalvontaviraston on kolmen kuukauden kuluessa vakuutusyhtiön ilmoituksen sekä kaikkien 3 §:ssä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta lähetettävä saamansa tiedot edustuston sijaintivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle ja ilmoitettava tietojen lähettämisestä vakuutusyhtiölle.

Vakuutusvalvontaviraston on liitettävä lähetettäviin tietoihin todistus siitä, että vakuu-

tusyhtiö, ottaen huomioon suunniteltu toiminta, täyttää 11 luvun toimintapäätöksiä koskevat vaatimukset.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa säädetyssä määräajassa, vakuutusyhtiö voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan Vakuutusvalvontaviraston hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes virasto on päättänyt tietojen lähettämisestä. Viraston on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitettujen valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

14 a luku

Kilpailu ja markkinointi

7 §

Vakuutusyhtiön on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle markkinoitavasta hyödykkeestä kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä hyödykettä koskevia ratkaisuja.

Vakuutusyhtiö ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menettelyä.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

Niistä tiedoista, jotka vakuutusyhtiön on annettava vakuutuksen hakijalle ennen vakuutus sopimuksen päättämistä, säädetään erikseen.

8 §

Toimiessaan 1 luvun 3 a §:n mukaisesti edustajana vakuutusyhtiön on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle, minkä yrityksen tuotteesta tai palvelusta on kysymys ja että vakuutusyhtiö ei harjoita toimintaa omaan lukuunsa eikä ole osapuolena neuvoteltavasta tuotteesta tai palvelusta mahdollisesti syntyvässä sopimuksessa.

9 §

Vakuutusyhtiön asiamiehen on toiminnas-

saan selkeästi ilmoitettava asiakkaalle toimivansa nimenomaan asiamiehenä.

Asiamiehen on yksittäistä vakuutusta markkinoidessaan ilmoitettava, minkä vakuutusyhtiön tuotteesta on kysymys.

10 §

Vakuutusvalvontavirasto valvoo vakuutusyhtiön sopimusehtojen käyttöä ja markkinointia. Markkinoinnin lainmukaisuutta ja sopimusehtojen käyttöä kuluttajansuojan kannalta valvoo myös kuluttaja-asiamies.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita vakuutusyhtiön markkinoinnista.

Vakuutusvalvontaviraston ja kuluttaja-asiamiehen on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

11 §

Vakuutusvalvontavirasto voi, jos se asiakkaansuojan kannalta on tarpeellista, kieltää vakuutusyhtiötä jatkamasta lain vastaisten sopimusehtojen käyttöä tai lain vastaista markkinointia taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia tai sopimusehtojen käyttöä.

Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä 1 momentissa tarkoitettua kiellon myös väliaikaisena, jolloin kiello on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Vakuutusvalvontavirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehostamiseksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinatuomioistuin.

12 §

Vakuutusvalvontaviraston 11 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Vakuutusyhtiö voi saattaa Vakuutusvalvontaviraston 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltopäätöksen markkinatuomioistuimen käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa viraston päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

13 §

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä kuluttaja-asiamieheltä lausunto ennen 11 §:ssä tarkoitettua kiellon määräämistä, jos

1032

N:o 362

kielto koskee kuluttajansuojalain (38/1978)
soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä
toukokuuta 2001.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 363

Laki**ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 21 §:n 2 momentti, 56, 60 ja 76 §, sellaisena kuin niistä on 56 § osaksi laissa 950/2000 sekä *lisätään* lakiin uusi 22 a—22 c § seuraavasti:

4 luku

Toiminnan aloittaminen

21 §

Valitusoikeus

Jos päätöstä ei ole annettu I momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Ministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

22 a §

Sallittu liiketoiminta

Kolmannen maan vakuutusyhtiö ei saa Suomessa harjoittaa muuta elinkeinoa kuin

vakuutusliikettä ja 22 b §:ssä määriteltyä vakuutusliikkeeseen liittyvää toimintaa (*liittännäistoiminta*).

22 b §

Muun liiketoiminnan kuin vakuutusliikkeen harjoittaminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiö saa pääasiallisen toimintansa ohella toimia Suomessa muun kuin vakuutustoimintaa harjoittavan yrityksen edustajana sekä markkinoida ja myydä yrityksen lukuun sen tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille, jos kyseinen yritys on:

- 1) Euroopan talousalueella julkisen valvonnan alainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai yhteissijoitusyritys;
- 2) Euroopan talousalueella oleva muu kuin I kohdassa tarkoitettu rahoituslaitos;
- 3) yritys, joka harjoittaa riskienhallintaa, vahingontarkastukseen, vahingontorjuntaan tai niihin rinnastettavaan toimintaan sisältyvien palvelujen tai tuotteiden tarjontaa; taikka
- 4) yritys, jonka tarjoamat palvelut tai

tuotteet täydentävät niitä vakuutus tuotteita, joita yhtiö myy joko omaan lukuunsa tai toisen vakuutusyhtiön edustajana.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, kolmannen maan vakuutusyhtiö voi sopia, että muukin kuin 1 momentissa tarkoitettu yritys voi käyttää kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston organisaatiota ja jake-lukanavia omien tuotteidensa tai palvelujensa markkinoinnissa, jos:

1) yritys kuuluu kolmannen maan vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai samaan taloudelliseen yhteenliittymään; tai

2) yritys kuuluu kolmannen maan vakuutusyhtiön kanssa sellaiseen taloudelliseen ryhmittymään, jonka kanssa yritys esiintyy yhtenäisesti markkinoilla ja jonka kanssa sillä on kiinteä taloudellinen yhteistyösuhde.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun liitännäistoiminnan on oltava kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman vakuutustoiminnan luonteeseen sopivaa eikä se saa olla laajuudeltaan vakuutustoimintaan nähden olennaisessa asemassa. Liitännäistoiminta ei saa vaarantaa edustuston vakavaraisuutta eikä vakuutusten käsittämiä etuja.

22 c §

Toimintasuunnitelma ja muun liiketoiminnan harjoittamisen kieltäminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on laadittava 22 b §:n 1 ja 2 momentin mukaisesta toiminnasta toimintasuunnitelma. Suunnitelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle hyväksyttäväksi ennen sanotun toiminnan aloittamista. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimintasuunnitelman sisällöstä.

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiöltä 22 b §:n 1 ja 2 momentin mukaisen liitännäistoiminnan harjoittamisen tai rajoittaa sitä, jos toimintasuunnitelman perusteella on ilmeistä, että toiminta ei täytä 22 b §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos kolmannen maan vakuutusyhtiön edustustolla aiotun toiminnan laajuuden, kyseisen tuotteen tai palvelun laadun, henkilöstöltä vaadittavan asiantuntemuksen tai niihin verrattavien seikkojen perusteella ei ole riittäviä edellytyksiä

hoitaa toimintaa asianmukaisesti. Virasto voi jälkepäin kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiön edustustolta liitännäistoiminnan harjoittamisen tai rajoittaa sitä, jos toiminta ei enää täytä 22 b §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos toiminnassa on esiintynyt vakavia puutteita tai väärinkäytöksiä.

56 §

Toimiminen edustajana

Toimiessaan 22 b §:n mukaisesti edustajana kolmannen maan vakuutusyhtiön on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle, minkä yrityksen tuotteesta tai palvelusta on kysymys ja että yhtiö ei harjoita toimintaa omaan lukuunsa eikä ole osapuolena neuvoteltavasta tuotteesta tai palvelusta mahdollisesti syntyvässä sopimuksessa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti ulkomaiseen ETA-vakuutusyhtiöön, jos se toimii Suomessa muun kuin vakuutustoimintaa harjoittavan yrityksen edustajana.

60 §

Markkinointi

Ulkomaisen vakuutusyhtiön markkinoinnissa sekä sen ja sopimusehtojen valvonnassa noudatetaan vastaavasti, mitä vakuutusyhtiölain 14 a luvun 7 sekä 9—13 §:ssä säädetään. Sen lisäksi ulkomaisen vakuutusyhtiön on markkinoinnissaan ilmoitettava nimensä, yhtiömuotonsa, kotivaltionsa, pääkonttorinsa osoite sekä sen toimipaikan tai edustuston osoite, jonka kanssa vakuutus sopimus on tarkoitus tehdä.

76 §

Vakuutusliikkeen luvaton harjoittaminen

Joka

1) ulkomaisen vakuutusyhtiön lukuun harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa tekemättä 7 tai 10 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai ilman 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimilupaa taikka 22 a tai 57 §:n vastaisesti tai

2) antaa 13 §:n, 17 §:n 3 momentin tai 55 §:n säännösten tai Vakuutusvalvontaviraston

44 §:n 3 momentin nojalla määräämän kiellon vastaisesti uusia vakuutuksia,

on tuomittava siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään vakuutusliikkeen luvattomasta harjoittamisesta.

Virallisen syyttäjän on ennen vakuutusliikkeen luvatonta harjoittamista koskevan syyt-

teen nostamista hankittava Vakuutusvalvontaviraston lausunto. Tuomioistuimen on tätä rikosasiaa käsitellessään varattava virastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 2001.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 364

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997)
1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 951/2000, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 ja 3 a §:ää, 2 luvun 2 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a §:ää, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 §:n 1 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 3 luvun 1 a, 3, 4 ja 7 §:ää, 7 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momenttia, 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 3 a §:ää ja 7 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 10 luvun 2, 3 a, 3 b, 4 d

ja 7 §:ää, 11 lukua, 12 luvun 1 §:n 2 momenttia ja 4 ja 5 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia ja 5 b ja 6 §:ää, 14 a luvun 7 §:n 4 momenttia ja 8 §:ää, 16 luvun 13 §:n 3 momenttia, 16 a luvun 9 §:n 3 momenttia sekä 10 ja 13—15 §:ää, 16 b luvun 4 §:n 3 momenttia eikä 18 luvun 9 §:n 2 momenttia.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 2001.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 365

Laki**vakuutusyhdistyslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 4 ja 5 § sekä 2 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohta,
 sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 4 § osaksi laeissa 483/1993, 451/1995 ja 340/2000 ja 1 luvun 5 § osaksi mainituissa laeissa 483/1993 ja 340/2000 sekä 2 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohta mainituissa laeissa 483/1993, sekä
lisätään 12 lukuun siitä lailla 81/1999 kumotun 2 §:n tilalle uusi 2 § seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

4 §

Vakuutusyhdistys ei saa harjoittaa muuta liikettä kuin yhdistysjärjestyksessä mainittua vakuutusliikettä ja 5 §:ssä määriteltyä vakuutusliikkeeseen liittyvää toimintaa (*liitännäistoiminta*).

Vakuutusyhdistyksen vakuutusliike ei saa käsittää henkivakuutusta, lakisääteistä vakuutusta, vahinkovakuutusluokkiin 14 ja 15 kuuluvaa vakuutusta eikä vakuutusta kymmentä vuotta pitemmäksi ajaksi.

Vakuutusyhdistyksen jälleenvakuutusliike saa käsittää vain yhdistysjärjestyksessä mainittujen vahinkovakuutusluokkien ja luokka-

ryhmien mukaisen ensivakuutuksen jälleenvakuutusta, ei kuitenkaan toisen vakuutusyhdistyksen muuta jälleenvakuutusta kuin tämän vakuutusliikkeen edelleenvakuutusta.

Suuri vakuutusyhdistys saa kuitenkin jälleenvakuuttaa kotimaasta tulevaa, yhdistysjärjestyksen mukaista ensivakuutusta ja, jos Vakuutusvalvontavirasto katsoo, että yhdistyksellä on siihen edellytykset, myös vastavaa ulkomaista ensivakuutusta.

Vakuutusyhdistysten vahinkovakuutuksella tarkoitetaan muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa ensimmäisessä neuvoston direktiivissä (73/239/ETY) tarkoitettuihin vakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa sekä jäl-

HE 206/2000
 TaVM 4/2001
 EV 31/2001

2 410301/54

leenvakuutusta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin vakuutusluokista.

5 §

Vakuutusyhdistys saa pääasiallisen toimintansa ohella toimia muun kuin vakuutus toimintaa harjoittavan yrityksen edustajana sekä markkinoida ja myydä yrityksen lukuun sen tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille, jos kyseinen yritys on:

- 1) Euroopan talousalueella julkisen valvonnan alainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai yhteissijoitusyritys;
- 2) Euroopan talousalueella oleva muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu rahoituslaitos;
- 3) yritys, joka harjoittaa riskienhallintaan, vahingontarkastukseen, vahingontorjuntaan tai niihin rinnastettavaan toimintaan sisältyvien palvelujen tai tuotteiden tarjontaa; taikka
- 4) yritys, jonka tarjoamat palvelut tai tuotteet täydentävät niitä vakuutus tuotteita, joita yhdistys myy joko omaan lukuunsa tai toisen vakuutusyrityksen edustajana.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhdistys voi sopia, että muikin kuin 1 momentissa tarkoitettu yritys voi käyttää vakuutusyhdistyksen organisaatiota ja jake-lukanavia omien tuotteidensa tai palvelujensa markkinoinnissa, jos:

- 1) yritys kuuluu vakuutusyhdistyksen kanssa samaan konserniin tai samaan taloudelliseen yhteenliittymään; tai
- 2) yritys kuuluu vakuutusyhdistyksen kanssa sellaiseen taloudelliseen ryhmittymään, jonka kanssa yritys esiintyy yhtenäisesti markkinoilla ja jonka kanssa sillä on kiinteä taloudellinen yhteistyösuhde.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun liitännäistoiminnan on oltava yhdistyksen harjoittaman vakuustoitiminnan luonteeseen sopivaa eikä se saa olla laajuudeltaan vakuustoitimintaan nähden olennaisessa asemassa. Liitännäistoiminta ei saa vaarantaa yhdistyksen vakavaraisuutta eikä vakuutusten käsittämiä etuja.

Vakuutusyhdistyksen on laadittava 1 ja 2 momentin mukaisesta toiminnasta toimintasuunnitelma. Suunnitelma on liitettävä yhdistysjärjestyksen tai sen muutoksen vahvistamista koskevaan hakemukseen, joka on tehtävä Vakuutusvalvontavirastolle sanotun toi-

minnan aloittamista varten. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimintasuunnitelman sisällöstä.

Vakuutusvalvontavirasto voi jättää vahvistamatta 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liitännäistoimintaa koskevan yhdistysjärjestyksen määräyksen, jos on ilmeistä, että toiminta ei täytä 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos vakuutusyhdistyksellä aiotun toiminnan laajuuden, kyseisen tuotteen tai palvelun laadun, henkilöstöltä vaadittavan asiantuntemuksen tai niihin verrattavien seikkojen perusteella ei ole riittäviä edellytyksiä hoitaa toimintaa asianmukaisesti. Virasto voi jälkeempään kieltää vakuutusyhdistykseltä liitännäistoiminnan harjoittamisen tai rajoittaa sitä, jos toiminta ei enää täytä 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos toiminnassa on esiintynyt vakavia puutteita tai väärinkäytöksiä.

Toimiessaan 1 momentin mukaisesti edustajana vakuutusyhdistyksen on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle, minkä yrityksen tuotteesta tai palvelusta on kysymys ja että yhdistys ei harjoita toimintaa omaan lukuunsa eikä ole osapuolena neuvoteltavasta tuotteesta tai palvelusta mahdollisesti syntyvässä sopimuksessa.

2 luku

Vakuutusyhdistyksen perustaminen

3 §

Vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestyksessä on mainittava:

- 3) yhdistyksen toiminta-alue ja ne vakuutusluokat ja luokkaryhmät, jotka toiminta on tarkoitettu käsittämään sekä yhdistyksen harjoittama 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu liitännäistoiminta;

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

2 §

Vakuutusyhdistyksen markkinoinnissa sekä sen ja sopimusehtojen valvonnassa nou-

datetaan vastaavasti, mitä vakuutusyhtiölain
14 a luvun 7 ja 9—13 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä
toukokuuta 2001.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 366

Laki**vakuutusvälittäjistä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään vakuutusvälittäjistä 19 päivänä helmikuuta 1993 annetun lain (251/1993) 8 §:ään uusi 2—4 momentti sekä lakiin uusi 8 a—8 e § seuraavasti:

8 §

Vakuutusvälittäjän velvollisuudet

Vakuutusvälittäjän on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle vakuutusvälityspalveluistaan ja markkinoitavista vakuutuksista kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä kyseisiä palveluja tai vakuutuksia koskevia ratkaisuja.

Vakuutusvälittäjä ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän vakuutusvälitystavan vastaista menettelyä.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

8 a §

Vakuutusvälitystoiminnasta ilmoittaminen

Vakuutusvälittäjän on toiminnassaan tuotava selkeästi ilmi, että hän toimii nimenomaan vakuutusten välittäjänä.

Vakuutusvälittäjä ei saa ilmoittaa markkinoinnissaan edustavansa tiettyä vakuutusenantajaa.

8 b §

Markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonta

Vakuutusvalvontavirasto valvoo vakuutusvälittäjän sopimusehtojen käyttöä ja markkinointia. Markkinoinnin lainmukaisuutta ja sopimusehtojen käyttöä kuluttajansuojan kannalta valvoo myös kuluttaja-asiamies.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita vakuutusvälittäjän markkinoinnista.

Vakuutusvalvontaviraston ja kuluttaja-asiamiehen on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

8 c §

Kieltopäätös

Vakuutusvalvontavirasto voi, jos se on hyvän vakuutusvälitystavan noudattamisen kannalta tarpeellista, kieltää vakuutusvälittäjää jatkamasta lain vastaisten sopi-

musehtojen käyttöä tai lain vastaista markkinointia taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia tai sopimusehtojen käyttöä.

Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun kiellon myös väliaikaisena, jolloin kiello on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Vakuutusvalvontavirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehostamiseksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinatuomioistuim.

8 d §

Muutoksenhaku

Vakuutusvalvontaviraston 8 c §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Vakuutusvälittäjä voi saattaa Vakuutusvalvontaviraston 8 c §:n 1 momentissa tarkoitetun kiellopäättöksen markkinatuomioistuimen käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa viraston päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

8 e §

Lausunnon pyytäminen

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä kuluttaja-asiamieheltä lausunto ennen 8 c §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä, jos kiello koskee kuluttajansuojalain (38/1978) soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 2001.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 367

L a k i

Kuluttajavirastosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Kuluttajavirastosta 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1056/1998) 7 §:ään
uusi 2 momentti seuraavasti:

7 §

Lausunnon pyytäminen

Ennen kuin kuluttaja-asiamies määrää
6 §:ssä tarkoitetun kiellon tai antaa sen
väliaikaisena taikka saattaa asian markkina-
tuomioistuimen käsiteltäväksi, hänen on pyy-
dettävä Vakuutusvalvontaviraston lausunto,

jos asia koskee vakuutusyhtiölaissa
(1062/1979) tarkoitettua vakuutusyhtiötä, ul-
komaista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa
(398/1995) tarkoitettua ulkomaista vakuutus-
yhtiötä tai vakuutusyhdistyslaissa
(1250/1987) tarkoitettua vakuutusyhdistystä.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä
toukokuuta 2001.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 368

Laki**markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/1978) 1 §:n 11 kohta ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 11 kohta laissa 1190/2000 sekä 7 § laeissa 38/1995 ja 458/1997, sekä *lisätään* 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 516/1999 ja mainitussa laissa 1190/2000, uusi 12—15 kohta ja lakiin uusi 6 j § seuraavasti:

1 §

Markkinatuomioistuimien käsittelee ja ratkaisee erikoistuomioistuimena sille seuraavien lakien mukaan kuuluvat asiat:

- 11) laki rajat ylittävästä kieltomenettelystä (1189/2000);
- 12) vakuutusyhtiölaki (1062/1979);
- 13) laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (398/1995);
- 14) vakuutusyhdistyslaki (1250/1987);
- 15) laki vakuutuksenvälittäjistä (251/1993).

6 j §

Vakuutusyhtiölain, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain, vakuutusyhdistyslain ja vakuutuksenvälittäjistä annetun lain nojalla käsiteltävä asia tulee vireille sen suomalaisen tai ulkomaisen vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen taikka vakuutuksenvälittäjän hakemuksesta, johon Vakuutusvalvontaviraston kieltopäätös kohdistuu. Vakuutusvalvontavi-

raston antaman kiellon tehostamiseksi asetettun uhkasakon tuomitsemista koskeva asia tulee kuitenkin vireille Vakuutusvalvontaviraston hakemuksella.

7 §

Hakemusasiakirjassa on ilmoitettava:

- 1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun henkilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu, tai, milloin kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitettusta elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, lääninhallituksen päätös, taikka, milloin kysymys on 6 c §:ssä tarkoitettusta luottolaitoksen tekemästä hakemuksesta, rahoitustarkastuksen päätös, tai, milloin kysymys on 6 e tai 6 f §:ssä tarkoitettusta elinkeinonharjoittajan, valmistajan, mainonta- tai myynninedistämis-toimen tilaajan tai sen toimeenpanijan taikka näiden palveluksessa olevan hakemuksesta, sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai lääninhallituksen päätös tai väliaikaista kieltä koskeva määräys, sekä,

N:o 368

milloin kysymys on 6 j §:ssä tarkoitettu suomalaisen tai ulkomaisen vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen taikka vakuutuksenvälittäjän tekemästä hakemuksesta, Vakuutusvalvontaviraston päätös;

2) vaatimus ja sen perusteet; sekä

3) tosiseikat, joihin hakija nojautuu.

Hakijan on allekirjoitettava hakemus.

Edellä 6 §:n 2 momentissa taikka 6 c, 6 e,

6 f tai 6 j §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tulee liittää 1 momentin 1 kohdassa mainittu päätös tai määräys alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 2001.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 475

Laki

kansanedustajain eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 14 päivänä heinäkuuta 1967 annettuun kansanedustajain eläkelakiin (329/1967) uusi
4 a § seuraavasti:

4 a §

Jos työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainitussa laissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännössä edellytetään, että henkilöllä on mainittujen säännösten piiriin kuuluvaa työskentelyä jokin vähimmäisaika, edustajan työnteon palkaton keskeytys edustajantoimen ajalta rinnastetaan

tällaiseen työskentelyyn mainittua vähimmäisaikaa laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2001.

Lakia sovelletaan, kun eläketapahtuma sattuu lain tultua voimaan.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

LA 185/2000
StVM 9/2001
EK 7/2001

71—2001

410301